

BULLETIN

PRO POZOROVÁNÍ SLUNCE

H v ě z d á r n a V a l a š s k é M e z i ř í č í

Číslo 40

10. května 1999

POZOROVÁNÍ SLUNCE V ROCE 1998

V roce 1998 sluneční fotosféru zakreslovalo celkem 32 stanic (z toho 18 v ČR, 13 v SR a 1 v Polsku) s celkovým počtem 79 pozorovatelů (z toho 39 v ČR, 39 v SR a 1 v Polsku). Svou pozorovatelskou činnost po vynucené přestávce obnovila Hvězdárna Vlašim. Z technických důvodů svou činnost přerušili pozorovatelé z Plzně, Hvězdárna Uherský Brod a Hvězdárna Třinec. Podle našich informací v ČR systematicky fotografovala Slunce (celkové snímky sluneční fotosféry, detaily sluneční fotosféry a protuberance) pouze na Hvězdárně Valašské Meziříčí. V roce 1998 již bylo používáno CCD systému pro pozorování protuberancí. Jedinými autory denních map protuberancí do světového centra pro pozorování Slunce v Boulderu (USA) jsou Hvězdárna Valašské Meziříčí a Astronomickým ústavem SAV v Tatranské Lomnici. Pozorovací skupina Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejově se vedle zakreslování sluneční fotosféry zabývá především CCD pozorováními fotosféry, chromosféry i protuberancí.

V roce 1998 bylo provedeno celkem 5052 zákresů sluneční fotosféry. Pokles o 9,7% proti roku 1997 byl způsoben menším počtem pozorovacích stanic (pouze 27) a také většina stanic proti minulému roku provedla méně kreseb. Kresby sluneční fotosféry byly pořízeny v 359 dnech, tj. 98,4% celkového počtu 365 dnů v roce 1998 (kresby chybí pouze z těchto dnů: 22. ledna, 5. a 29. října a 4., 10. a 26. listopadu 1998). V roce 1998 pořídila pouze 1 stanice 301 kreseb, 12 stanic pak více než 200 kreseb a 9 stanic více než 100 kreseb. Nejvíce kreseb pořídily stanice: Hvězdáreň Rimavská Sobota (301), SÚH Hurbanovo (288), Hvězdáreň Kysucké Nové Mesto (284), Hvězdáreň Humenné (282), Ladislav Schmied z Kunžaku (280), Jiří Konečný z Litovle (276), AsÚ AV ČR Ondřejov (271), Hvězdáreň Žilina (264), Jerzy Zagrodnik z Polska (254), Ladislav Oravec z Nitry (250), Vlastimil Neliba z Kladna (226), Hvězdáreň Rožňava (206) a Hvězdáreň Prešov (205).

L.Schmied (Kunžak) pokračoval ve zpracovávání dotazníků, jejichž účelem je získat přehled o způsobu a místu archivace pozorování Slunce, včetně prvních zmínek a počátcích pozorování na území ČR a SR, popř. Polska.

18. až 20. září 1998 se na Hvězdárně Valašské Meziříčí uskutečnil již **II. pracovní seminář služby Fotosferex a I. pracovní seminář pozorovatelů zákrytu**. Celkem se zúčastnilo 38 pozorovatelů Slunce a zákrytu z ČR, SR i Polska.

Ve dnech 25. až 27. dubna 1996 Hvězdárna v Úpici uspořádala seminář "Člověk ve svém pozemském a kosmickém prostředí".

Ve dnech 15. až 19. června 1998 uspořádala Slovenská ústředná hvezdáreň Hurbanovo ve Vysokých Tatrách (Staré Lesné) již 14. celoštátny slnečný seminár.

Akce v roce 1999:

"Člověk ve svém pozemském a kosmickém prostředí" (18. - 20. května 1999, Úpice)

Úplné zatmění Slunce ve střední Evropě, částečné pak v ČR (11. srpna 1999)

ASTRONOMICKÝ FESTIVAL - Ohlédnutí za astronomií 20. století (2. - 5. září 1999, Hvězdárna a planetárium Mikuláše Koperníka v Brně)

Praktikum pro pozorovatele Slunce (10. - 12. září 1999, Valašské Meziříčí)

> > > Pozorování Slunce pouhým okem < < <

(Libor Lenža, Hvězdárna Valašské Meziříčí)

Rok 1998 pokračovalo zvyšování sluneční aktivity a tím i množství slunečních skvrn viditelných pouhým okem. Tato skutečnost se odrazila v počtu pozitivních pozorování slunečních skvrn pouhým okem. Za rok 1998 bylo do archivu zařazeno 230 pozitivních pozorování.

Základ pozorovatelské sítě je tvořen stálou čtveřicí osvědčených pozorovatelů:

- IC 002 Zdeněk Brichta - Druztová
- IC 007 Jana Kašparová - Valašská Polanka
- IC 027 J.Mäsiar, D.Vlčková, M.Kavecký - Hvězdárna Kysucké Nové Město (SR)
- IC 028 Božena Černohousová - Hvězdárna Prostějov
- IC 029 Stanislav Semecká - Řevničov

Dále se do práce sítě zapojily:

- Jiří Kubánek, Lenka Soumarová, Jaroslav Soumar, Jakub Plášil, Vladimír Kopecký.jr. - skupina pozorovatelů z hvězdárny Petřín (Praha)
- zapojili se i další pozorovatelé (např. František Vaclík, Roman Ehrenberger a další).

Přidělení nových IC čísel

Nové IC číslo bylo přiděleno pouze Stanislavě Semecké z Řevničova – IC 029. V případě systematického pozorování budou v letošním roce přiděleny IC i pozorovatelům kolem pražské Štefánikovy hvězdárny.

Organizační poznámka:

Často se stává, že nedostáváme od některých pozorovatelů (především ze Štefánikovy hvězdárny) protokoly za všechny měsíce roku. Není pak možné přidělit IC a bude to činit i problémy při zpracování. Obracím se proto na všechny, kteří nezaslali všechny protokoly za rok 1998.

Zasílání protokolů v elektronické podobě

Pozorovatelé z Kysuckého Nového Mesta již zaslali protokoly o negativním pozorování v elektronické podobě. Velmi bychom uvítali, kdyby tak učinili i ostatní pozorovatelé, kteří mají přístup k počítači. Vzor protokolu si mohou vyžádat prostřednictvím E-mailu nebo zasláním diskety. Děkujeme.

> > > FOTOSFEREX < < <

(František Zloch, AsÚ AV ČR Ondřejov)

Po 1. pracovním semináři služby Fotosferex v září 1996, kdy byl dohodnutý nový způsob zasílání aktuálních fotosférických pozorování (faxem), značně poklesl počet jak přispívatelů, tak také počet zaslanych pozorování. Není mým cílem rozebírat, proč se tak stalo, beru to jako fakt. "Rychlost" doručování expresní pošty, rostoucí náklady na poštovné, velmi pravidelná sluneční pozorovací služba v Ondřejově (na rozdíl od r. 1978, kdy Fotosferex vznikal) - to byly důvody zavedení nového způsobu zasílání pozorování.

Na 2. pracovním semináři Fotosferexu v září 1998 bylo rozhodnuto o zrušení pravidelného zasílání denních pozorování (poštou i faxem) do Ondřejova.

Důvody jsou dva:

1. velké množství aktuálních informací o sluneční činnosti na Internetu
2. zasílatelská aktivita po 1. semináři Fotosferexu.

Nadále lze zasílat informace (fotografie, nákresy) velkých skupin skvrn na Slunci a fotosférické synoptické mapy jednotlivých slunečních otoček. Účastníci semináře souhlasili s tím, že budou požádání o svá pozorování sluneční fotosféry telefonicky, e-mailem anebo faxem pouze v případě potřeby. Pokud projeví zájem, mohou dostávat kopie měsíčních přehledů SUNSPOT BULLETIN (mnozí jej už dostávají díky své pozorovatelské aktivitě přímo z Bruselu). Každé dva roky se bude i nadále konat pracovní seminář Fotosferexu (tedy nashledanou v r. 2000). Fotosferex tedy nezaniká, jen se změnila forma práce.

A na závěr ještě seznam těch, kteří byli v posledních letech aktivní při zasílání svých výsledků pozorování a informaci do Fotosferexu (bývalé Československo od východu na západ): Hvězdáreň Rožňava, Hvězdáreň Rimavská Sobota, Hvězdáren Kysucké Nové Mesto, Hvězdárna Třinec, Hvězdárna a planetárium Ostrava (BMZ), Hvězdárna Valašské Meziříčí, Hvězdárna Uherský Brod, Hvězdárna Prostějov, p. L. Schmied - Kunžák, p. V. Feik - Sezimovo Ústí, Hvězdárna Rokycany a p. V. Neliba - Kladno.

Je samozřejme, ze tato společnost není uzavřena, lze se zapojit.

Kontaktní adresa pro aktivity ve Fotosferexu:

František Zloch, Astronomický ústav AV ČR, sluneční oddělení, 251 65 Ondřejov,

E-mail: fzloch@asu.cas.cz

Telefon: 0204 - 620247

Vysvětlivky k následujícím tabulkám:

n - celkový počet pozorování za rok 1997

(podle protokolů zaslaných na Hvězdárnu Valašské Meziříčí)

R_i - předběžné relativní číslo podle SIDC -Brusel

R_p - napozorované relativní číslo stanice (zpracoval Ing. Vlastimil Neliba)

k - koeficient přepočtu (zpracoval Ing. Vlastimil Neliba)

σ - střední kvadratická odchylka průměrných měsíčních koeficientů „k“ - porovnání σ s hodnotou k umožňuje posoudit stabilitu koeficientů v průběhu roku (zpracoval Ing. Vlastimil Neliba)

Roční přehledy kreseb fotosféry v roce 1998

Číslo stanice	STANICE	n	Rp	k	σ	σ/k
01	Banská Bystrica, Hvezdáreň	178	81,4	0,913	0,280	0,307
02	Borovany, F.Vaclík	77	57,4	1,281	0,261	0,204
03	Hlohovec, Hvezdáreň a planetárium	37	72,1	0,932	0,111	0,119
04	Humenné, Hvezdáreň	282	75,0	0,904	0,246	0,272
05	Hurbanovo, SÚH	288	89,9	0,754	0,195	0,259
06	Kladno, Ing. V.Neliba	226	55,8	1,285	0,449	0,349
07	Kunžak, L.Schmied	280	41,5	1,730	0,704	0,407
08	Kysucké Nové Mesto, Hvezdáreň	284	99,4	0,689	0,146	0,212
28	Litovel, J.Konečný	276	51,0	1,389	0,508	0,366
09	Michalovce, Hvezdáreň	139	59,9	1,132	0,226	0,200
10	Nitra, L.Oravec	250	35,6	2,035	0,598	0,294
12	Ondřejov, AsÚ AV ČR	271	89,0	0,719	0,118	0,164
13	Ostrava-Poruba, HaP	69	51,0	1,519	0,498	0,328
14	Plzeň, L.Honzík		z technických důvodů nepozorovali			
15	Plzeň, M.Řehoř		z technických důvodů nepozorovali			
16	Plzeň, M.Zibar		z technických důvodů nepozorovali			
32	Plzeň-Dobřany, V.Indl		z technických důvodů nepozorovali			
32	Plzeň-Losiná, J.Kučera		z technických důvodů nepozorovali			
34	Praha - Petřín, Hvězdárna	173	75,7	0,949	0,195	0,205
35	Praha - Klet', Hvězdárna	3	70,7	0,871	0,113	0,130
18	Prešov, Hvězdárna a planetárium	205	88,1	0,784	0,149	0,190
19	Prostějov, Hvězdárna, B.Černohousová	172	85,9	0,802	0,188	0,234
20	Rimavská Sobota, Hvezdáreň	301	92,4	0,740	0,172	0,232
21	Rokycany, Hvězdárna, K.Halíř	127	91,1	0,768	0,179	0,233
30	Rokycany - Lužická, K.Halíř	81	67,9	0,984	0,183	0,186
22	Rožňava, Hvezdáreň	206	81,2	0,85	0,188	0,221
23	Sezimovo Ústí, SPK-Hvězdárna, V.Feik	147	88,0	0,801	0,173	0,216
24	Třinec, DK-Hvězdárna		z technických důvodů nepozorovali			
25	Uherský Brod, Hvězdárna		z technických důvodů nepozorovali			
37	Úpice, Hvězdárna	0	-	-	-	-
37	Vlašim, Hvězdárna	159	89,8	0,769	0,195	0,254
36	Zvolen, P.Zbončák	180	51,3	1,385	0,445	0,321
26	Žiar nad Hronom, Hvezdáreň	123	61,0	1,222	0,343	0,281
27	Žilina, Hvezdáreň	264	86,5	0,827	0,265	0,320
31	Krosno (Polsko), J.Zagrodník	254	46,0	1,620	0,647	0,399
celkem			5 051 kreseb			

Statistika za rok 1998 podle protokolů zaslávaných na Hvězdárnu Valašské Meziříčí

Číslo	Stanice	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	součet
01	Banská Bystrica, Hvězdáreň	10	16	13	15	21	19	21	20	12	8	12	11	178
02	Borovany, F.Vaclík	3	6	8	13	13	10	8	6	4	4	0	2	77
03	Hlubočec, Hvězdáreň a planetárium	4	2	6	5	4	6	5	3	2	0	0	0	37
04	Humenné, Hvězdáreň	18	23	26	23	28	29	26	29	24	21	18	17	282
05	Hrušanova, Slovenská středná hvězdáreň	22	27	26	25	28	27	26	31	20	19	17	17	288
06	Kladno, Ing. V.Neliha	14	14	18	25	26	21	25	29	18	15	9	12	226
07	Kunžák, L.Schmied	26	21	26	26	29	25	28	30	20	20	12	17	280
08	Kysucké Nové Mesto, Hvězdáreň	21	22	27	22	27	28	27	31	23	20	21	15	284
28	Litovel, J.Konečný	16	19	25	23	31	27	29	31	24	17	17	17	276
09	Michalovce, Hvězdáreň	5	15	15	13	13	15	15	14	13	8	9	4	139
10	Nitra, L.Oravec	18	21	22	24	27	27	22	28	16	17	15	13	250
12	Ondřejov, ASÚ AV ČR	21	20	24	27	30	25	26	29	21	16	14	18	271
13	Ostrava-Poruba, Hvězdárna a planetárium	0	6	10	12	6	7	4	11	6	2	5	0	69
14	Plzeň, L.Honzík	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*)
15	Plzeň, M.Rethoř	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*)
16	Plzeň, M.Zibar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*)
32	Plzeň-Dobřany, V. Kindl	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Plzeň-Losiná, J.Kučera	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Praha - Petřín, Hvězdárna	13	15	12	15	13	22	27	24	12	7	6	7	173
35	Praha - Klef, Hvězdárna	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
18	Prešov, Hvězdárna a planetárium	9	19	17	18	21	21	19	23	19	10	17	12	205
19	Prosečov, Hvězdárna, B.Cenohousová	8	14	16	17	23	18	14	18	12	12	11	9	172
20	Rimavská Sobota, Hvězdáreň	22	27	28	23	27	30	29	31	23	21	20	20	301
21	Rokycany, Hvězdárna, K.Halíř	12	11	16	13	13	11	13	7	14	10	3	4	127
30	Rokycany - Lužická, K.Halíř	7	16	8	9	12	6	3	9	3	4	3	1	81
22	Rožhava, Hvězdáreň	12	24	21	17	12	25	17	23	13	15	14	13	206
23	Sezimovo Ústí, SPK-Hvězdárna, V.Feik	16	13	16	11	17	13	15	15	6	8	8	9	147
24	Třinec, DK-Hvězdárna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*)
25	Uherský Brod, Hvězdárna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	*)
33	Úpice, Hvězdárna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Vlašim, VAS - hvězdárna	18	12	17	13	21	15	15	26	8	6	2	6	159
36	Zvolen, P.Zbončák	18	20	18	10	17	29	17	16	10	7	9	9	180
26	Žiar nad Hronom, Hvězdáreň	6	18	16	9	10	17	11	14	7	6	5	4	123
27	Žilina, Hvězdáreň	15	17	26	23	27	29	26	30	23	20	15	13	264
31	Krosno (Polsko), J.Zagrodník	21	19	23	17	29	28	22	25	20	19	14	17	254
c e l k e m :		358	437	480	448	525	530	490	553	373	313	278	267	5052

*) stanice z technických důvodů nemohly nepozorovat

L E D E N 1 9 9 8					U N O R 1 9 9 8				
Den	Ri'	n/den	Rp	k	Den	Ri'	n/den	Rp	k
1	39	14	52	0,750	1	17	18	17	1,000
2	31	12	34	0,912	2	15	20	13	1,154
3	25	15	28	0,893	3	28	21	26	1,077
4	20	16	23	0,870	4	26	24	27	0,963
5	10	15	8	1,250	5	24	23	27	0,889
6	13	10	4	3,250	6	30	13	30	1,000
7	0	11	0		7	25	18	27	0,926
8	0	19	1	0,000	8	28	12	25	1,120
9	0	6	0		9	33	8	40	0,825
10	10	10	7	1,429	10	45	23	36	1,250
11	27	13	23	1,174	11	40	22	38	1,053
12	38	8	37	1,027	12	47	9	41	1,146
13	36	5	50	0,720	13	51	4	52	0,981
14	30	7	41	0,732	14	76	4	57	1,333
15	32	11	41	0,780	15	65	9	54	1,204
16	52	3	42	1,238	16	62	10	76	0,816
17	52	12	52	1,000	17	58	23	58	1,000
18	46	20	54	0,852	18	49	16	52	0,942
19	42	5	7	6,000	19	35	22	36	0,972
20	17	4	22	0,773	20	28	23	27	1,037
21	16	1	0		21	21	21	22	0,955
22	16	*	*	*	22	28	16	28	1,000
23	40	14	42	0,952	23	44	15	39	1,128
24	66	10	62	1,065	24	59	13	59	1,000
25	75	17	77	0,974	25	58	12	64	0,906
26	67	23	80	0,838	26	45	8	46	0,978
27	61	21	73	0,836	27	48	20	47	1,021
28	53	11	64	0,828	28	54	10	52	1,038
29	47	16	49	0,959					
30	28	14	37	0,757					
31	13	15	21	0,619					
Σ	1002	358	1031		Σ	1139	437	1116	
\emptyset	32,3	11,9	34,4		\emptyset	40,7	15,6	39,9	
n	31	30			n	28	28		
%	100	96,8			%	100	100		
k			1,166		k				1,026
σ			1,098		σ				0,119

B R E Z E N 1 9 9 8					D U B E N 1 9 9 8				
Den	Ri'	n/den	Rp	k	Den	Ri'	n/den	Rp	k
1	59	11	75	0,787	1	56	21	61	0,918
2	67	8	76	0,882	2	59	17	62	0,952
3	35	13	38	0,921	3	57	18	62	0,919
4	36	9	35	1,029	4	51	9	50	1,020
5	32	6	38	0,842	5	59	7	51	1,157
6	29	10	32	0,906	6	63	5	72	0,875
7	36	7	33	1,091	7	93	23	104	0,894
8	33	13	42	0,786	8	106	21	114	0,930
9	35	18	43	0,814	9	125	12	137	0,912
10	50	19	60	0,833	10	108	14	117	0,923
11	56	20	73	0,767	11	96	17	107	0,897
12	72	22	89	0,809	12	75	14	85	0,882
13	74	18	89	0,831	13	59	10	64	0,922
14	79	7	98	0,806	14	70	16	72	0,972
15	63	12	83	0,759	15	63	20	77	0,818
16	60	15	80	0,750	16	54	7	56	0,964
17	59	8	76	0,776	17	46	9	41	1,122
18	64	13	77	0,831	18	23	9	19	1,211
19	67	18	90	0,744	19	31	2	38	0,816
20	62	20	82	0,756	20	30	16	34	0,882
21	69	17	81	0,852	21	34	13	37	0,919
22	72	18	85	0,847	22	32	15	31	1,032
23	55	23	80	0,688	23	26	23	27	0,963
24	59	21	72	0,819	24	16	19	15	1,067
25	54	20	78	0,692	25	23	18	18	1,278
26	52	24	74	0,703	26	13	16	16	0,813
27	51	19	61	0,836	27	12	23	15	0,800
28	60	6	73	0,822	28	32	18	32	1,000
29	58	19	70	0,829	29	42	17	32	1,313
30	46	21	51	0,902	30	46	19	51	0,902
31	55	25	65	0,846					
Σ	1699	480	2099		Σ	1600	448	1697	
\varnothing	54,8	15,5	67,7		\varnothing	53,3	14,9	56,6	
n	31	31			n	30	30		
$\%$	100	100			$\%$	100	100		
k	0,824				k	0,969			
σ	0,086				σ	0,132			

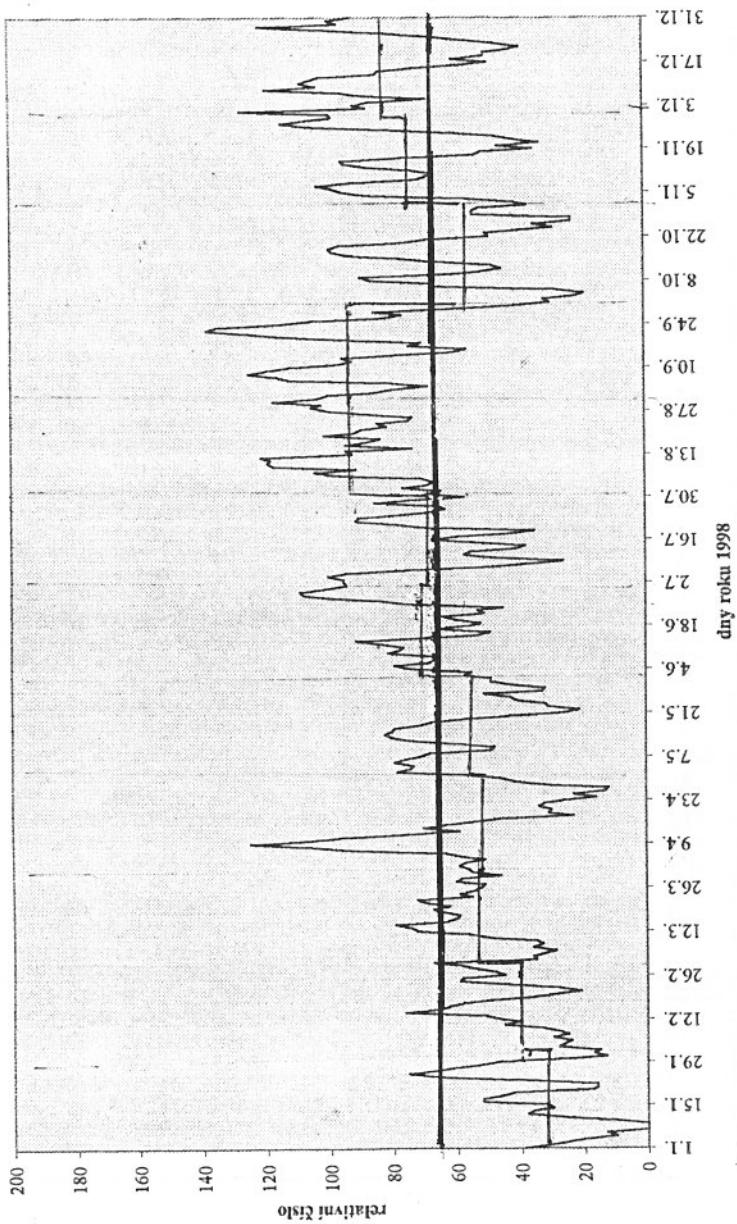
KVĚTEN 1998					ČERVEN 1998				
Den	Ri'	n/den	Rp	k	Den	Ri'	n/den	Rp	k
1	57	18	66	0,864	1	49	19	50	0,980
2	78	15	75	1,040	2	57	23	58	0,983
3	74	18	80	0,925	3	55	23	60	0,917
4	73	7	74	0,986	4	74	19	77	0,961
5	79	13	91	0,868	5	79	22	79	1,000
6	76	13	92	0,826	6	68	19	79	0,861
7	71	21	80	0,888	7	66	18	79	0,835
8	68	22	75	0,907	8	66	16	72	0,917
9	49	21	64	0,766	9	81	21	87	0,931
10	48	20	48	1,000	10	77	20	91	0,846
11	58	23	60	0,967	11	76	11	86	0,884
12	73	23	79	0,924	12	83	13	84	0,988
13	80	19	88	0,909	13	91	8	69	1,319
14	82	20	97	0,845	14	69	15	59	1,169
15	80	19	85	0,941	15	53	18	52	1,019
16	79	16	85	0,929	16	49	17	52	0,942
17	71	13	75	0,947	17	67	20	63	1,063
18	67	5	70	0,957	18	55	18	51	1,078
19	56	10	61	0,918	19	52	13	51	1,020
20	43	20	43	1,000	20	60	15	61	0,984
21	26	16	25	1,040	21	64	20	65	0,985
22	21	15	15	1,400	22	51	18	51	1,000
23	31	13	26	1,192	23	53	18	53	1,000
24	32	12	37	0,865	24	45	8	43	1,047
25	41	17	45	0,911	25	75	19	69	1,087
26	43	20	45	0,956	26	83	18	87	0,954
27	51	21	52	0,981	27	100	17	108	0,926
28	33	22	39	0,846	28	108	18	120	0,900
29	32	22	30	1,067	29	109	24	113	0,965
30	43	15	39	1,103	30	101	22	106	0,953
31	49	16	47	1,043					
Σ	1764	525	1888		Σ	2116	530	2175	
\emptyset	56,9	16,9	60,9		\emptyset	70,5	17,7	72,5	
n	31	31			n	30	30		
$\%$	100	100			$\%$	100	100		
k			0,962		k			0,984	
σ			0,120		σ			0,097	

ČERVENEC 1998					SRPEN 1998				
Den	Ri'	n/den	Rp	k	Den	Ri'	n/den	Rp	k
1	94	21	113	0,832	1	64	13	73	0,877
2	95	17	116	0,819	2	76	20	89	0,854
3	95	17	107	0,888	3	68	16	71	0,958
4	100	13	102	0,980	4	66	19	74	0,892
5	94	2	54	1,741	5	70	17	81	0,864
6	74	15	81	0,914	6	98	20	106	0,925
7	51	10	60	0,850	7	104	21	121	0,860
8	38	11	43	0,884	8	91	18	109	0,835
9	26	13	41	0,634	9	117	18	144	0,813
10	49	17	58	0,845	10	119	23	129	0,922
11	57	17	64	0,891	11	118	23	138	0,855
12	55	5	74	0,743	12	121	20	140	0,864
13	41	23	54	0,759	13	92	16	115	0,800
14	38	14	55	0,691	14	94	18	89	1,056
15	55	19	63	0,873	15	73	17	78	0,936
16	67	17	74	0,905	16	94	18	107	0,879
17	59	19	68	0,868	17	87	17	98	0,888
18	42	16	52	0,808	18	83	20	92	0,902
19	35	18	45	0,778	19	101	17	109	0,927
20	69	21	82	0,841	20	91	21	103	0,883
21	78	22	87	0,897	21	89	14	101	0,881
22	91	20	101	0,901	22	81	13	94	0,862
23	90	20	107	0,841	23	84	16	94	0,894
24	79	18	99	0,798	24	74	8	91	0,813
25	68	10	72	0,944	25	73	22	82	0,890
26	63	16	83	0,759	26	87	23	88	0,989
27	65	17	77	0,844	27	100	18	112	0,893
28	85	13	98	0,867	28	105	17	100	1,050
29	74	16	87	0,851	29	102	14	110	0,927
30	57	19	77	0,740	30	117	18	129	0,907
31	68	14	86	0,791	31	103	18	138	0,746
Σ	2052	490	2380		Σ	2842	553	3205	
\emptyset	66,2	15,8	76,8		\emptyset	91,7	17,8	103,4	
n	31	31			n	31	31		
%	100	100			%	100	100		
k	0,864				k	0,892			
σ	0,179				σ	0,064			

ZÁŘÍ 1998					ŘÍJEN 1998				
Den	Ri'	n/den	Rp	k	Den	Ri'	n/den	Rp	k
1	100	17	127	0,787	1	30	2	25	1,200
2	85	17	125	0,680	2	32	1	12	2,667
3	79	8	94	0,840	3	22	5	22	1,000
4	68	17	76	0,895	4	19	9	25	0,760
5	80	9	81	0,988	5	28	*	*	*
6	112	6	111	1,009	6	66	1	54	1,222
7	116	17	139	0,835	7	66	13	75	0,880
8	125	14	158	0,791	8	86	4	96	0,896
9	119	23	146	0,815	9	89	7	69	1,290
10	112	25	138	0,812	10	60	14	71	0,845
11	96	11	116	0,828	11	51	8	50	1,020
12	92	7	123	0,748	12	45	13	44	1,023
13	95	2	75	1,267	13	48	16	60	0,800
14	78	7	83	0,940	14	66	13	79	0,835
15	60	3	71	0,845	15	77	2	56	1,375
16	56	10	54	1,037	16	93	16	106	0,877
17	74	12	79	0,937	17	98	15	110	0,891
18	70	12	89	0,787	18	99	17	112	0,884
19	93	11	105	0,886	19	96	7	118	0,814
20	114	12	130	0,877	20	76	14	76	1,000
21	125	17	146	0,856	21	68	19	75	0,907
22	138	20	160	0,863	22	49	14	60	0,817
23	135	20	160	0,844	23	50	20	53	0,943
24	117	18	141	0,830	24	39	11	42	0,929
25	105	11	127	0,827	25	29	9	29	1,000
26	82	11	95	0,863	26	35	19	30	1,167
27	76	7	64	1,188	27	23	16	19	1,211
28	85	5	78	1,090	28	23	2	20	1,150
29	60	7	61	0,984	29	54	*	*	*
30	41	17	45	0,911	30	54	13	58	0,931
					31	52	13	57	0,912
Σ	2788	373	3197		Σ	1723	313	1703	
\emptyset	92,9	12,4	106,6		\emptyset	55,6	10,8	58,7	
n	30	30			n	31	29		
%	100	100			%	100	93,5		
k	0,895				k	1,043			
σ	0,126				σ	0,351			

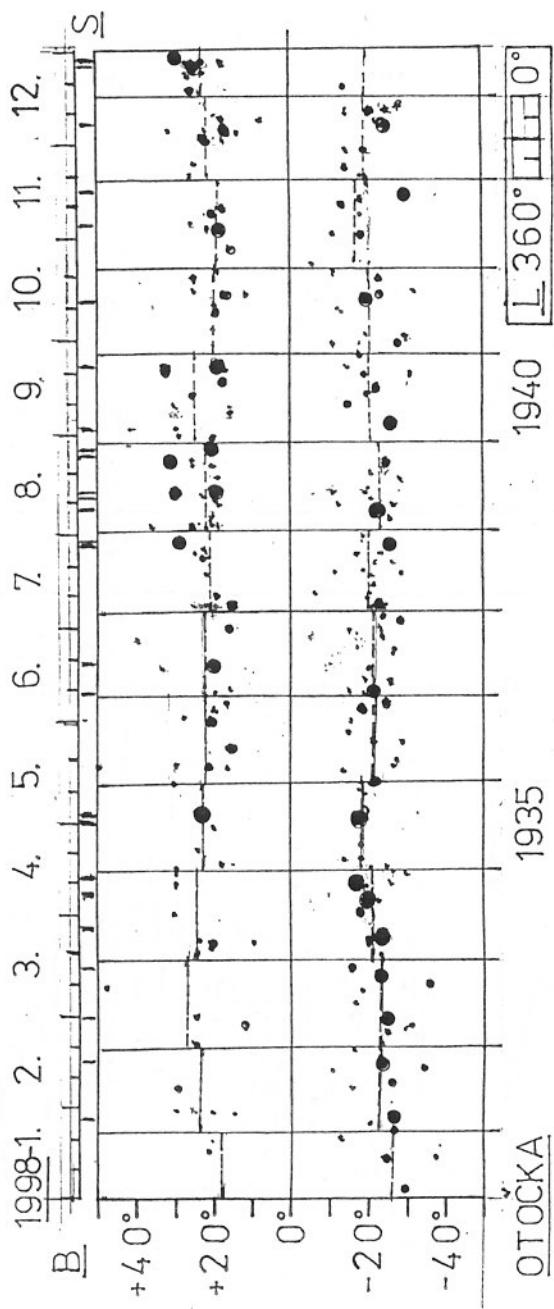
L I S T O P A D 1 9 9 8					P R O S I N E C 1 9 9 8				
Den	Ri'	n/den	Rp	k	Den	Ri'	n/den	Rp	k
1	37	2	38	0,974	1	127	10	124	1,024
2	41	16	40	1,025	2	87	17	101	0,861
3	56	2	44	1,273	3	91	11	111	0,820
4	88	*	*	*	4	86	1	79	1,089
5	95	12	98	0,969	5	68	7	86	0,791
6	98	17	101	0,970	6	89	6	83	1,072
7	103	18	113	0,912	7	95	6	122	0,779
8	92	17	99	0,929	8	119	9	146	0,815
9	71	8	92	0,772	9	103	10	131	0,786
10	68	*	*	*	10	108	11	136	0,794
11	66	7	69	0,957	11	105	14	112	0,938
12	73	20	83	0,880	12	102	3	99	1,030
13	88	11	87	1,011	13	84	6	86	0,977
14	94	10	116	0,810	14	83	6	90	0,922
15	95	1	59	1,610	15	72	3	89	0,809
16	76	8	73	1,041	16	60	5	59	1,017
17	53	8	50	1,060	17	49	14	60	0,817
18	51	11	52	0,981	18	60	6	64	0,938
19	35	14	40	0,875	19	50	4	53	0,943
20	46	14	51	0,902	20	50	7	56	0,893
21	33	13	38	0,868	21	43	4	51	0,843
22	41	14	45	0,911	22	39	15	48	0,813
23	47	11	56	0,839	23	47	13	55	0,855
24	59	16	64	0,922	24	58	9	66	0,879
25	80	6	115	0,696	25	66	5	81	0,815
26	106	*	*	*	26	81	8	85	0,953
27	114	3	126	0,905	27	100	4	99	1,010
28	106	6	96	1,104	28	121	16	110	1,100
29	98	6	103	0,951	29	96	16	124	0,774
30	99	7	132	0,750	30	99	11	128	0,773
					31	92	10	107	0,860
Σ	2209	278	2080		Σ	2530	267	2841	
\emptyset	73,6	10,3	77,0		\emptyset	81,6	8,6	91,6	
n	30	27			n	31	31		
%		90,0			%		100,0		
k			0,959		k			0,896	
σ			0,174		σ			0,102	

Předběžná relativní čísla - 1998

Autor: Ladislav Schmied

Synoptická mapa sluneční fotosféry v Carringtonových otočkách v roce 1998

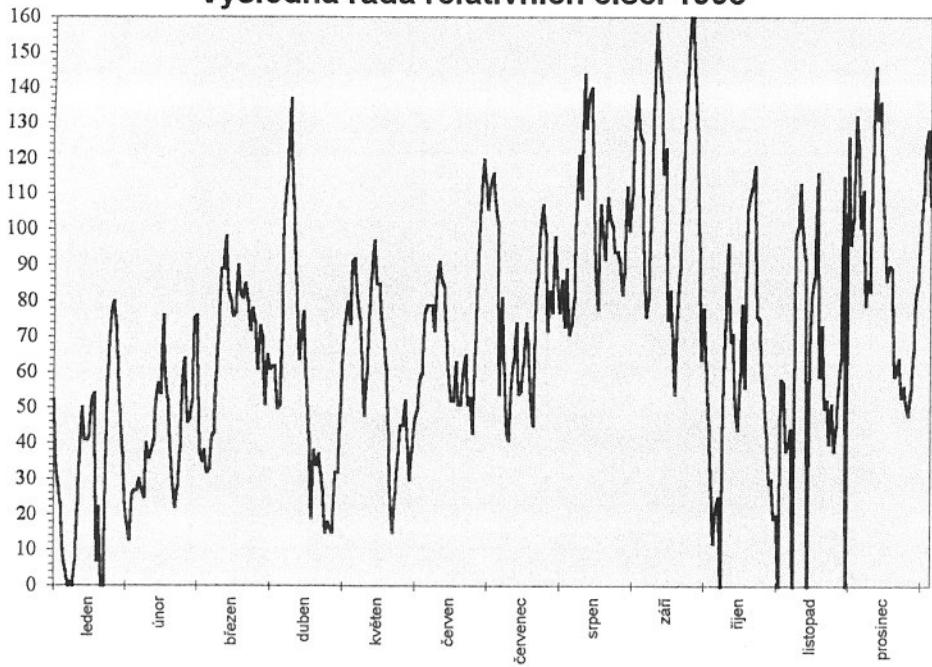

Autor: Ladislav Schmied

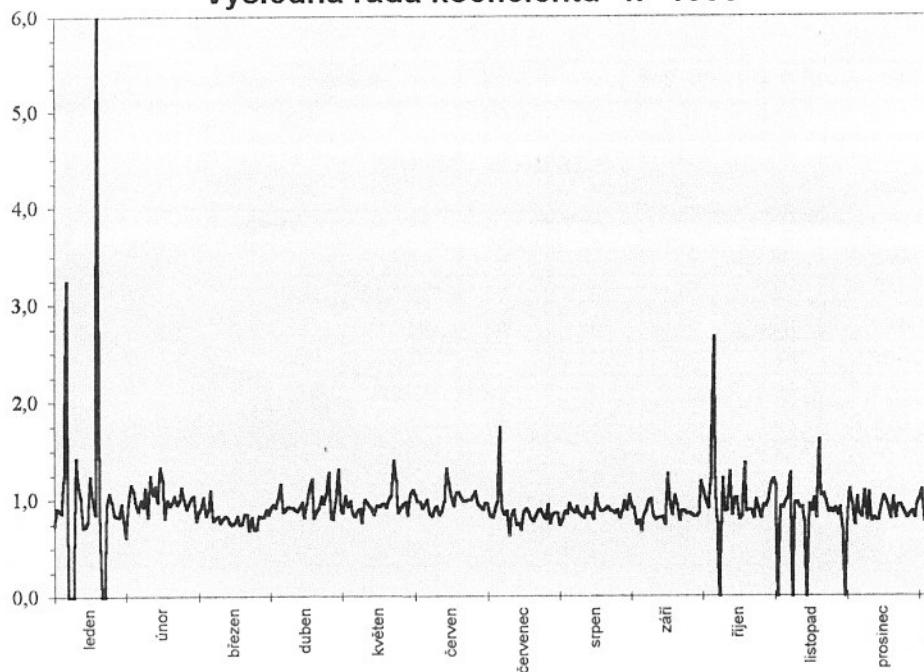
Výsledky redukce za rok 1998 (Zpracováno podle podkladů Ing. V. Neliby)

Období	počet pozor. dnů	kryto dnů (%)	R_i'	R_p	k	σ	σ / k	n	$\bar{\sigma}$ počet n na 1 pozor. den
I.	30	96,8	32,3	34,4	1,166	1,098	0,941	358	8,4
II.	28	100,0	40,7	39,9	1,026	0,119	0,116	437	16,1
III.	31	100,0	54,8	67,7	0,824	0,086	0,104	480	16,8
IV.	30	100,0	53,3	56,6	0,969	0,132	0,136	448	17,0
V.	31	100,0	56,9	60,9	0,962	0,120	0,125	525	18,8
VI.	30	100,0	70,5	72,5	0,984	0,097	0,099	530	18,5
VII.	31	100,0	66,2	76,8	0,864	0,179	0,207	490	16,7
VIII.	31	100,0	91,7	103,4	0,892	0,064	0,072	553	19,4
IX.	30	100,0	92,9	106,6	0,895	0,126	0,141	373	20,4
X.	29	93,5	55,6	58,7	1,043	0,351	0,336	313	18,3
XI.	27	90,0	73,6	77,0	0,959	0,174	0,181	278	10,3
XII.	31	100,0	81,6	91,6	0,896	0,102	0,114	267	6,1
Σ	359		770,1	846,1	11,480	2,647	2,573	5052	186,9
$\bar{\sigma}$	29,9	98,4	64,2	70,5	0,957	0,221	0,214	421,0	15,6

Výsledná řada relativních čísel 1998

výsledna rada koeficientu "K" 1998

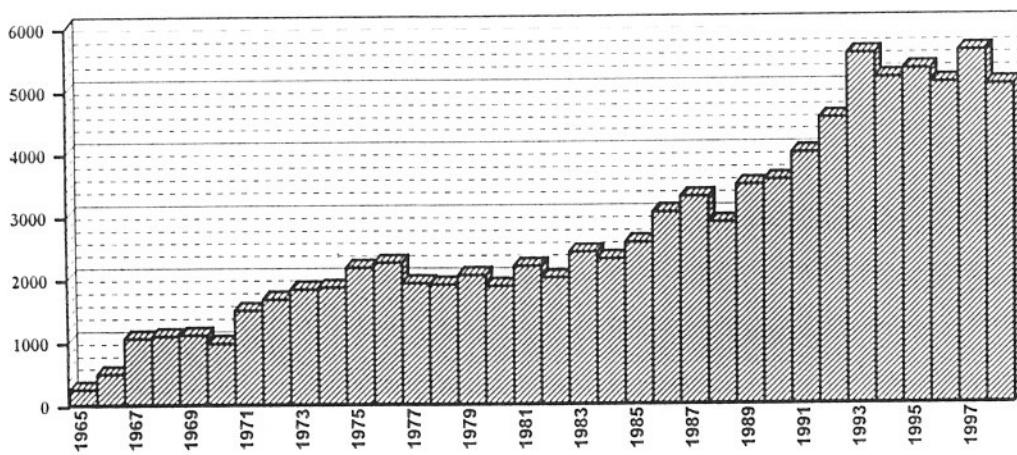
Vizuální pozorování sluneční fotosféry v období 1965 - 1998

	do 31.12.1997	1998	do 31.12.1998
Počet pozorovacích stanic ¹⁾	67	0	67
Počet pozorování celkem ¹⁾	81 200	5 593	86 793
Statistické výsledky redukce ²⁾			
Počet roků	30	1	31
Počet zpracovaných pozorovacích řad	588	27	615
Roční průměrný počet zpracovaných pozor.řad	19,6	27,0	19,8
Počet redukovaných pozorování ³⁾	83 844	5 052	88 896
Počet pozorovacích dnů	10 238	359	10 597
Počet kalendářních dnů	10 958	365	11 323
Průměrný počet pozorování na 1 pozor.den	8,2	14,0	8,4
Průměrný roční počet pozorovacích dnů	341,3	359,0	341,8
Krytí celkového počtu kalendářních dnů	93,4	98,4	93,6

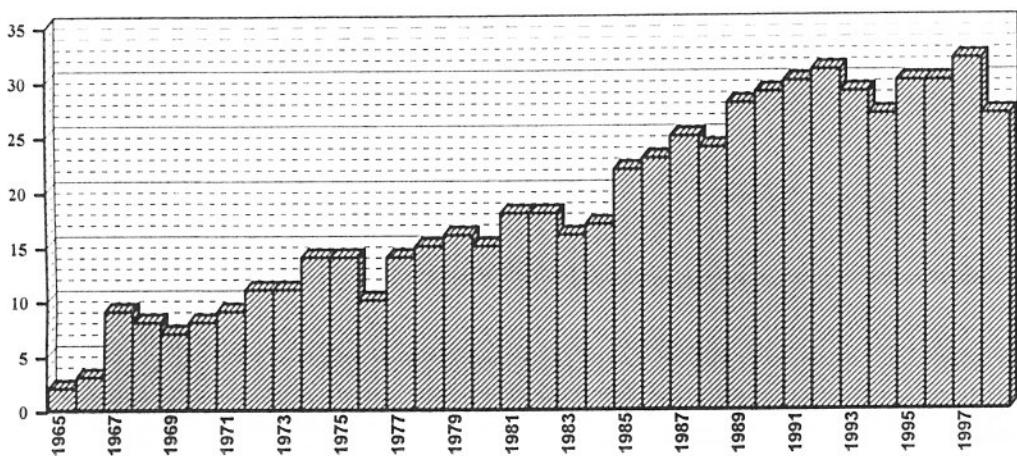
Poznámka:

- 1) dle evidence Hvězdárny Valašské Meziříčí za období 1965-1967 (M.Hromadová)
- 2) dle evidence výsledků redukce za léta 1968-1991 (L.Schmied), 1992-1996 (L.Schmied a V.Neliba) a od roku 1997 (V.Neliba)
- 3) v celkovém počtu redukovaných pozorování nejsou zahrnutы roky 1965-1967, kdy byla redukce prováděna odlišným způsobem a pozorování, která nebyla v letech 1968-1996 zahrnutá do redukce v důsledku opožděního zaslání z pozorovacích stanic

Počet kreseb (1965 - 1998)

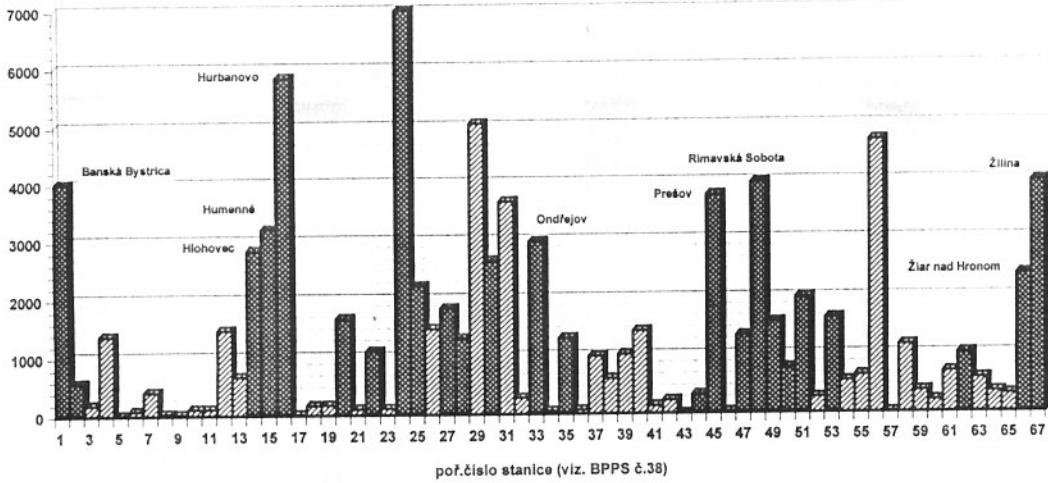

Počet pracujících stanic (1965 - 1998)

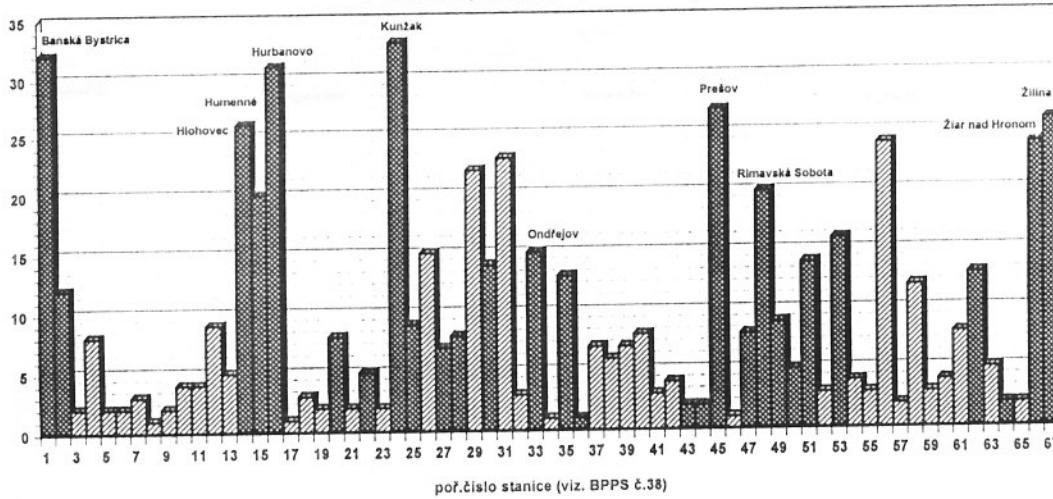

Počet kreseb (1965 - 1998)

Kunkák (7360 kreseb)

Počet let spolupráce (1965 - 1998)

stanice, které aktivně pozorovaly v roce 1998

ZASÍLÁNÍ PROTOKOLŮ NA HVĚZDÁRNU VALAŠSKÉ MEZIRÍČÍ

Stanice mohou zasílat své protokoly na disketách 3 1/2“, další možnost je E-mail: hvezdhvm@vn.inext.cz. Ale nezavrhujeme ani klasické zasílání protokolů - poštou, popř. faxem.

Protokoly je možno zasílat **měsíčně** nebo třikrát ročně - **počátkem července** za 1. pololetí, **počátkem prosince** za 2. pololetí a **začátkem ledna** (nejpozději do 10. ledna) za prosinec a chybějící protokoly nebo změny a doplňky.

Pozorování Slunce na Hvězdárně Valašské Meziříčí v roce 1998

V roce 1998 se na Hvězdárně Valašské Meziříčí pokračovalo v pravidelném snímkování sluneční fotosféry metodou celkových snímků slunečního disku i metodou snímkování detailů sluneční fotosféry (tj. slunečních skvrn). Bylo pořízeno 142 celkových snímků sluneční fotosféry, 133 sérií detailních snímků (532 negativů aktivních oblastí). Pokračovalo také fotografické sledování protuberancí. V roce 1998 bylo pořízeno 114 sérií snímků (1095 negativů protuberancí). K 1.1.1999 archiv hvězdárny obsahuje již 9658 celkových snímků fotosféry, 1974 sérií detailních snímků a 1055 sérií přehledových snímků protuberancí. Byly pořizovány denní mapy protuberancí a měsíčně zasílány do světového centra pro pozorování Slunce v Boulderu (USA). Některé výsledky byly publikovány v celosvětových přehledech vydávaných světového centra ("Solar-Geophysical Data - Promt Reports"). Pokračovala spolupráce s Astronomickým ústavem AV ČR v Ondřejově.

Sluneční fotosféra v roce 1998

- dny, ve kterých byly na Hvězdárně Valaš Meziříčí pořízeny celkové snímky fotosféry Slunce

leden	4., 12., 13., 15., 27., 29.
únor	3., 4., 5., 10., 14., 17., 19., 20., 21., 27.
březen	11., 12., 23., 26., 27., 28., 30., 31.
duben	1., 3., 7., 8., 9., 11., 20., 21., 24., 26., 27., 28., 30.
květen	1., 2., 3., 5. - 12., 14., 20., 21., 25. - 29.
červen	2., 3., 5., 6., 7., 8., 10., 15., 17., 19., 22., 23., 25., 26., 29.
červenec	1., 3., 9., 13., 15., 16., 20., 21., 22., 23., 27., 29., 30.
srpen	2. - 22., 25., 26.
září	5., 7., 8., 9., 10., 17., 19., 23., 24., 25.
říjen	10., 12., 13., 14., 16., 17., 21., 23., 26., 27., 30., 31.
listopad	5., 6., 12., 13., 27.
prosinec	3., 11., 18., 22., 24., 29., 31.

Detaily slunečních fotosféry v roce 1998

- dny, ve kterých byly na Hvězdárně Val. Meziříčí pořízeny snímky detailů slunečních skvrn

leden	13., 15., 27., 29.
únor	3., 4., 5., 10., 11., 17., 19., 20., 21., 27.
březen	11., 12., 23., 26., 27., 29., 30., 31.
duben	1., 3., 6., 8., 9., 11., 20., 21., 24., 26., 27., 28., 29.,
květen	2., 3., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 14., 20., 21., 25., 26., 27., 28., 29.,
červen	2., 3., 5., 6., 7., 8., 10., 15., 17., 19., 22., 21., 25., 26., 29.
červenec	1., 13., 15., 16., 20., 21., 22., 23., 27., 29., 30.
srpen	2. - 22., 25., 26., 30.
září	5., 7., 8., 9., 10., 17., 19., 23., 24., 25.
říjen	10., 12., 13., 14., 16., 17., 21., 23., 26., 30., 31.
listopad	11., 19., 27.
prosinec	3., 11., 14., 18., 22., 24., 28.

Sluneční protuberance v roce 1998

- dny, ve kterých byly na Hvězdárně Valašské Meziříčí pořízeny snímky protuberancí

leden	4., 12., 15., 29.
únor	3., 4., 5., 11., 17., 19., 20., 21., 27.,
březen	10., 11., 12., 24., 26., 30., 31.
duben	3., 11., 20., 24., 28., 30.
květen	1., 2., 3., 5., 6., 8. - 11., 12., 14., 20., 25. - 29.
červen	2., 3., 5., 7., 8., 10., 18., 22., 25.
červenec	1., 9., 13., 15., 16., 20., 21., 22., 23., 27., 29., 30.
srpen	2., 3., 4., 6., 7., 9. - 15., 17., 18., 20., 21., 22., 25., 26., 30.
září	2., 7., 8., 9., 10., 17., 19., 24., 25.,
říjen	10., 12., 13., 14., 16., 17., 21., 23., 26., 27., 31.
listopad	5., 12., 27.
prosinec	3.. 11., 14., 22., 28., 31.

-20-

ZATMĚNÍ SLUNCE

11. srpna 1999

"CHLAPI, ZAČALO ZATMĚNÍ' SLunce!"

①

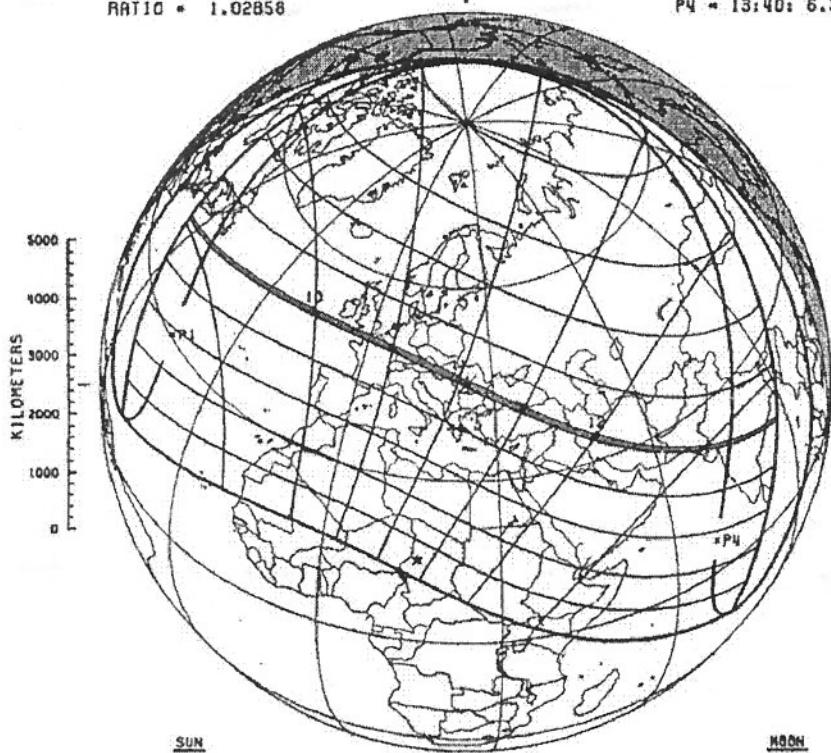

TOTAL SOLAR ECLIPSE - 11 AUG 1999

CONTACTS

GREATEST = 11: 3: 4.9 UT
CONJUNCTION = 10:51:12.7 UT
GAMMA = 0.50815
RATIO = 1.02858

P1 = 8:26:14.6 UT
U1 = 9:29:52.1 UT
U4 = 12:56:24.0 UT
P4 = 13:40: 6.3 UT

SUN

RA = 9°23' 8.3
DEC = 15°19' 39.9
SD = 15°46'.8
HP = 0° 0' 8.7

Moon

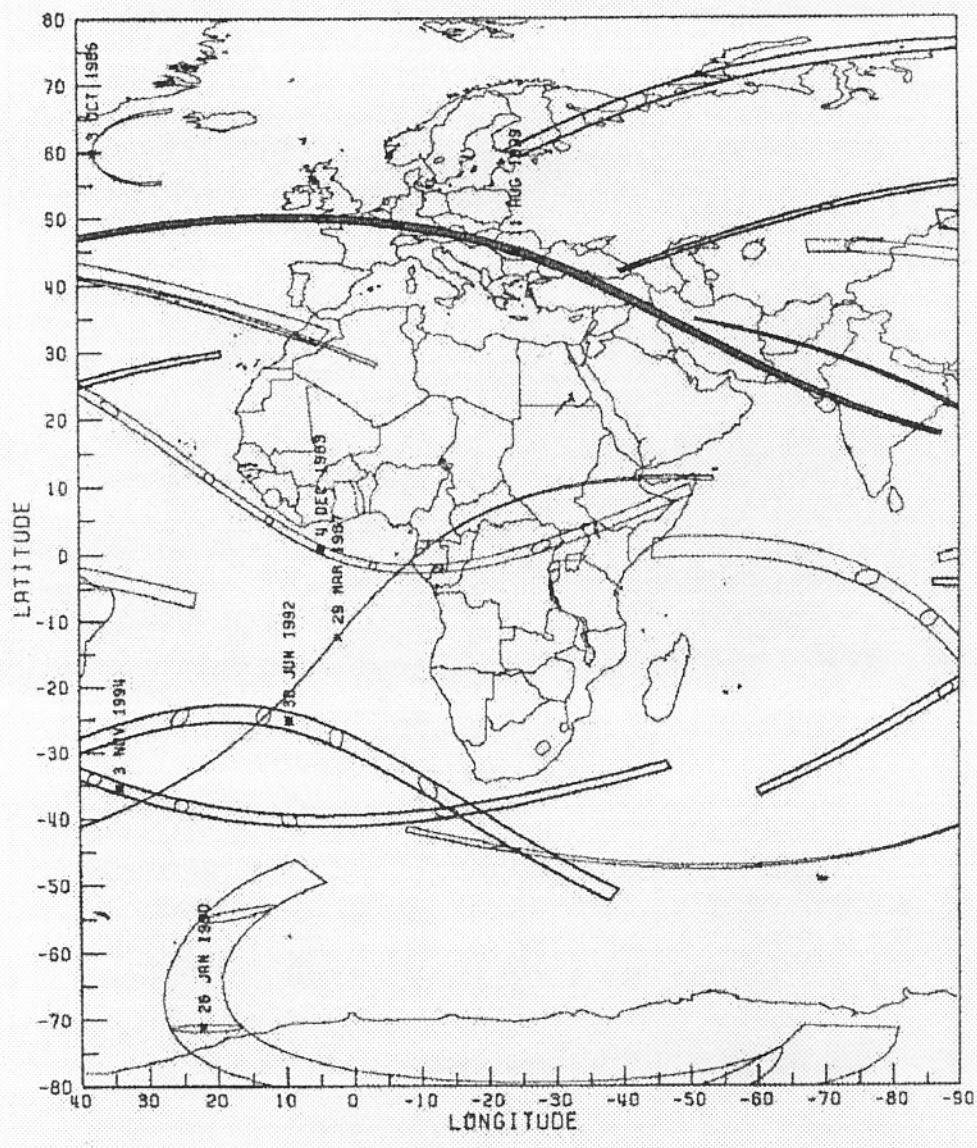
RA = 9°23' 34.5
DEC = 15°48' 39.0
SD = 16° 0'.3
HP = 0°58' 44.3

SAROS 145 (21/77) JD = 2451401.961 ΔT = 64.5 SEC

GREATEST LAT = 45° 41'N RLT = 59°4 DURATION = 2:22.6
ECLIPSE : LONG = 24° 17'E AZ = 197.2 WIDTH = 112.2 KM

Fifty Year Canon of Solar Eclipses: 1986 - 2035 (NASA 1987)

SOLAR ECLIPSES : 1981 - 2000

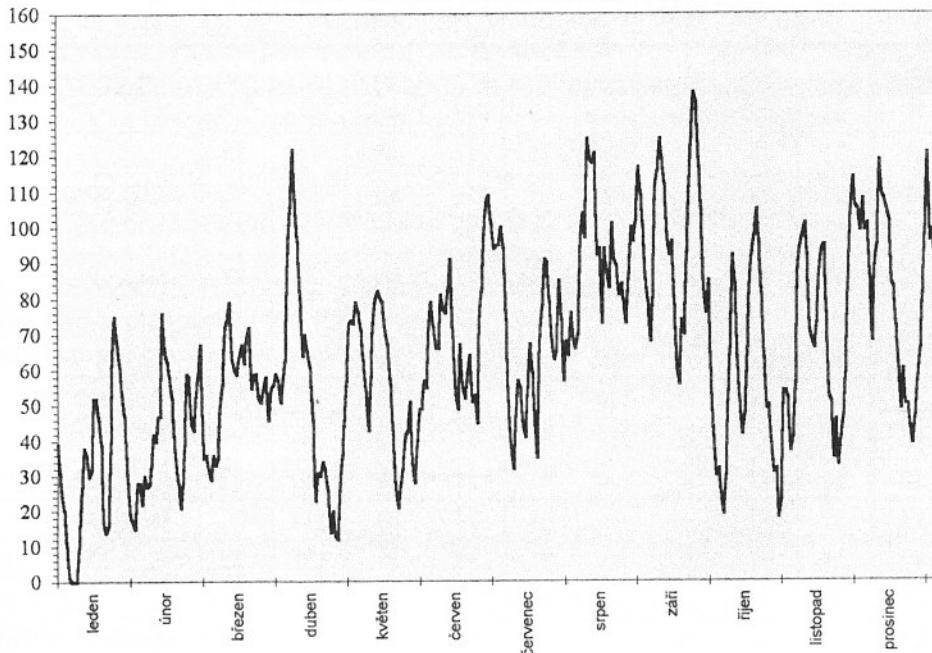

Fifty Year Canon of Solar Eclipses: 1986 - 2035 (NASA 1987)

Definitivní relativní číslo 1998

Datum	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
1	39	17	59	56	57	49	94	64	100	30	37	108
2	31	15	67	59	73	57	95	76	85	32	41	99
3	23	28	35	57	74	55	95	68	79	25	56	101
4	20	28	36	51	73	74	100	66	68	19	88	86
5	10	22	32	59	79	79	94	70	80	30	95	68
6	1	30	29	63	76	72	74	98	112	54	98	89
7	0	27	36	93	71	66	51	104	116	66	101	95
8	0	28	33	106	63	66	38	97	125	92	92	119
9	0	33	35	122	54	81	32	125	119	84	71	109
10	10	42	50	108	43	77	49	119	112	60	68	108
11	27	40	56	96	58	76	57	118	96	51	66	105
12	38	47	72	80	73	83	55	121	92	42	73	102
13	36	47	74	64	80	91	44	92	96	48	88	84
14	30	76	79	70	82	69	41	94	78	66	94	83
15	32	65	63	65	80	53	55	73	60	84	95	72
16	52	62	60	61	79	49	67	94	56	93	76	60
17	52	58	59	46	71	67	59	87	74	98	53	49
18	46	52	64	23	67	55	42	83	70	105	51	60
19	39	35	67	31	56	52	35	101	93	96	35	50
20	17	28	62	30	43	60	69	91	114	81	46	50
21	14	21	69	34	26	64	78	89	125	63	33	43
22	16	28	72	32	21	51	91	81	138	49	41	39
23	40	39	55	26	28	53	90	84	135	50	47	47
24	66	59	59	14	32	45	79	79	117	39	59	58
25	75	58	59	20	41	75	68	73	105	31	85	66
26	67	45	52	13	43	83	63	87	82	32	106	81
27	61	43	51	12	51	100	65	100	76	18	114	100
28	53	54	56	28	33	108	85	96	85	23	106	121
29	47		58	36	28	109	74	102	60	54	105	96
30	28		46	46	40	101	57	117	41	54	99	99
31	18		55		49		68	109		52		92
průměr	31,9	40,3	54,8	53,4	56,3	70,7	66,6	92,2	93,0	55,5	74,0	81,9

Definitivní relativní čísla 1998

Vydává nepravidelně podle potřeb odborného úkolu v oboru vizuálního a fotografického sledování Slunce Hvězdárna Valašské Meziříčí.

Adresa: Hvězdárna, Vsetínská 78, 757 01 Valašské Meziříčí

Tel./fax: 0651/611928

E-mail: hvezdhvm@vm.inext.cz

WEB: www.inext.cz/hvezdarna

Zpracovala: Mgr. Miroslava Hromadová

Náklad: 50 výtisků, neprodejné

ISBN: 80-902445-9-9